

HET OVERBRENGEN VAN GEDACHTEN

12 februari 1969

Wanneer wij de gedachte op zichzelf bezien, doet zij zich van uit het menselijk standpunt uit gezien voor als een reeks veranderingen van de weerstand in de grote eiwitcellen, waarbij bepaalde proteïnekernen bepalend kunnen zijn voor de doorlaatbaarheid.

Met deze enkele woorden is dan zeer veel op technische wijze gezegd en we zouden verder kunnen spreken over moleculair-structuren. Ik geloof echter, dat u allen wel wilt aannemen dat de gedachte op zichzelf kan worden gezien als een frequentie van zenuwtrillingen (van zenuwimpulsen dus), die door bepaalde cellen wordt doorgelaten en door andere wordt geweigerd. Dit is dan het stoffelijk denken.

Het proces speelt zich echter niet alleen in de hersenen zelf af. Practisch het gehele zenuwstelsel - en zelfs een groot gedeelte van de andere weefsels - heeft deel aan vele en vooral aan intense gedachten. Zo, kunnen wij vaststellen, dat een bepaalde schrikgedachte niet alleen gepaard gaat met het uitzenden van een schok of paniekgolf, die ook wel degelijk buiten de persoon zelfs voor minder sensitieve waarneembaar is, maar dat bovendien door het ontstaan van een grote adrenalineaafscheiding een versterkte werking van het hart het gevolg is en een beïnvloeding van de ademhaling, waarvan het tempo ietwat wordt verhoogd, terwijl vaak ook transpiratie (dus vochtafscheiding) optreedt.

Ik haal dit aan om u te tonen, hoe het gehele lichaam deel kan hebben aan een sterke gedachte-impuls. Wanneer de invloed van deze op zich zelf onbelangrijke impuls in de hersenen zo groot is, mag ook worden aan genomen dat deze gedachte in feite een veel grotere kracht is dan men alleen afgaande op de denkverschijnselen en de hersenreactie zou veronderstellen. Wij hebben natuurlijk te maken met microstromen. De spanningsverschillen zijn uitermate miniem en de ampèrage (de stroomsterkte) zou je eveneens in microampères moeten uitdrukken. Maar er zijn andere werkingen.

Wanneer wij naast het elektrisch verschijnsel nu - alleen als proef of voorbeeld - eens een magnetisch verschijnsel zouden stellen, dan zouden wij kunnen aannemen, dat naarmate de frequentie van de trilling stijgt een sneller verdringingsverschijnsel ontstaat. Stel u eens voor, dat een trilling een impuls wekt. Die impuls is naar buiten gericht. Nu zou eigenlijk datgene, wat naar buiten is gebracht, weer moeten terugvloeien naar zijn één punt van uitgang. Maar dat kan het niet, want er komt weer een tweede impuls en deze stoot de eerste dus verder naar buiten, Wij mogen dan stellen; Naarmate de frequentie van een gedachte-impuls hoger wordt, zal deze gedachte verder dragen, zal zij verder buiten het eigen "ik" worden uitgestoten. Nu is er nog een tweede factor; Wanneer wij te maken hebben met bijzonder hevige belevingen en emoties, dan blijkt dat de gedachtewerking plotseling stromen vertoont, die zelfs tot het twintigvoudige van de normale kunnen aangroeien.

Dit alles is naar ik meen vastgesteld - zij het nog niet volledig - door proefnemingen met sujetten onder een encefalograaf. Deze vergroting nu van stroom en spanning betekent dat het signaal (de uitstraling) plotseling merkbaar wordt. Het is nu niet alleen de afstand maar ook intensiteit van het signaal, die bepalend worden voor het effect. Overdraging van gedachten geschiedt dan ook b.v. bij ongevallen en sterke emoties; zij geschiedt bij bijzonder boeiende gebeurtenissen en heeft dan onverwachte uitwerkingen. Om u een voorbeeld te geven: Een luchtschip brandt in Akron (U.S.A.) en er worden een aantal beeldflarden door een z.g. helderziende (dus geen telepaat) opgevangen in de buurt van Kaapstad. De beschrijving is practisch volkomen gelijk aan de eerste indrukken, gegeven door een tweetal journalisten in Akron aanwezig. Deze indrukken zijn niet een feitelijke weergave van hetgeen gebeurde. Hier wordt dus kennelijk de gedachten der journalisten opgevangen. De overdracht daarvan over de afstand Akron - Kaapstad betekent practisch de halve wereld. Er bestaat dus klaarblijkelijk geen beperking, wat de afstand betreft, waarover een gedachte kan worden overgebracht, mits deze intens genoeg is. Wij stellen daarbij vast dat, wat de stoffelijke gedachte betreft, de emotie over het algemeen de meest stuwende factor is.

Nu ik heb geprobeerd u dit op eenvoudige wijze uiteen te zetten, moeten we overgaan naar het volgende punt.

Wanneer u een gedachte bewust richt op een bepaalde persoon, dan zult u die andere persoon daarmee niet zonder meer kunnen bereiken. U kunt dit alleen doen indien er ook ergens de nodige "push" is, de nodige kracht. Deze kracht echter krijg je niet, als je alleen maar aan een ander denkt en die gedachte uitzendt. Gaat echter die gedachte gepaard met een emotie, dan zal de overbrenging aanmerkelijk beter zijn. Zouden we beperkt blijven tot het uitzenden van alleen stoffelijke gedachten, dan zou ongetwijfeld gedachteoverbrenging een zeldzaam verschijnsel zijn. De kracht, vereist om personen te beroeren - vooral wanneer het daarin niet geoefende personen betreft - is zo groot in verhouding tot de normale gedachtestroom, dat zij slechts eenmaal op de anderhalf miljoen gedachteflitsen of -impulsen kan voorkomen; en dan is het resultaat nog niet eens zeker.

Er zijn gelukkig andere waarden. Wanneer wij twee mensen zien, die met elkaar harmonisch zijn, dan ontstaat een gelijkheid van denken. Het is a.h.w. of beiden op elkander zijn afgestemd. Een groot gedeelte van hun gedachten reacties is gelijk; en de frequenties, waarin zij denken, zijn ook praktisch dezelfde. Nu ontstaat echter een vreemd verschijnsel: de gedachte wordt niet overgebracht b.v. woordelijk of als een visuele impuls maar eerder als een intuïtieve ervaring. Het bekende voorbeeld. De man komt naar huis; de vrouw zet de aardappelen op, ofschoon de tijd van dag tot dag verschilt. Het komt vaker voor dan u zou denken. De mensen zijn op elkander afgestemd. De impuls "ik ga naar huis" bij de man (een realisatie) wordt bij de vrouw omgezet in; "het wordt tijd om te gaan eten". Schijnbaar bestaat er geen verband. Maar als we de oorzaak bezien, dan blijkt dat de vrouw het huiswaarts gaan van haar echtgenoot vertaalt in haar eigen termen, dus: voeding der dieren. Hier is dus een verschijnsel aan de orde, dat zeer moeilijk kan worden vastgesteld.

Wij kunnen natuurlijk uitgaan van de bekende proeven van Rhine, vooral van die met kleuterklassen. Maar daarbij gaat het nog steeds om het erkennen van symbolen. Wanneer wij nu echter de symbolen eens buiten beschouwing laten en konden zien, hoe bepaalde impulsen van een geliefde onderwijzer of onderwijzeres op jonge kinderen worden overgebracht en vaak zelfs onmiddellijk in hun spel mede tot uiting komen, dan zou u verbaasd staan. Zolang er een band wordt erkend tussen mensen, die niet verstandelijk gerealiseerd behoeft te zijn, maar als een gevoel bestaat, is er een mogelijkheid om zelfs met zeer kleine gedachte-impulsen toch in de ander enig begrip te wekken

Ik geloof, dat we goed doen nu meteen over te gaan naar een derde, misschien ook wel typisch verschijnsel.

Wanneer wij personen kennen - wij moeten die persoon dus tenminste zelf aanschouwd en met hem of haar hebben gesproken - en wij stellen ons deze persoon voor, dan lijkt het soms wat dwaas, maar we houden er een tweegesprek mee. En we zeggen allerhande dingen, die we nooit zouden durven zeggen, als de persoon in kwestie aanwezig was. Ik neem als voorbeeld: De boekhouder denkt aan zijn directeur. Hij stelt zich diens bulldog-gezicht voor en zegt eens: "Jij oude zuurpruim, jij ellendeling, jij slavendrijver, waarom heb je mij geen opslag gegeven?" U zou nu zeggen, dat is nu toch geen gedachte, die wordt overgebracht. Typisch genoeg wel. Het is zeer waarschijnlijk dat - wanneer onze directeur zich in die periode in rust bevindt - hij plotseling gedachten over die boekhouder in zich voelt opwellen; en gezien de begeleidende verschijnselen van het gesprek, zullen die ook wel onwelwillend zijn. Hier is wederom sprake van een gedeeltelijke overbrenging van de gedachte-impuls. Dan kunnen wij de z.g. harmonie via het wereld-weten of het wereld-denken. Wanneer ik iets denk en duizend mensen denken dit gelijktijdig, dan is de mogelijkheid heel groot dat degenen, die zich daarmee geconcentreerd bezighouden, een deel van de gedachten van anderen opvangen; voor hen wordt het echter een aanvulling van hun eigen denken. Zo krijgt men dan invallen, die elders ook reeds aanwezig blijken te zijn. Zuivere voorbeelden hiervan kunnen we helaas zelden vinden. Wanneer we echter de geschiedenis van bepaalde ontdekkingen en ook van patenten nagaan, blijkt vaak dat personen, die gelijktijdig met hetzelfde bezig waren, ongeveer gelijke oplossingen vonden, waarbij typisch genoeg A het beste uit het systeem van B, maar B ook het beste uit het systeem van A heeft gebruikt. Hun persoonlijke uitwerking van de rest raakt dan het verschil van het procédé uit. In de verschillende octrooibureaus kan men dat telkens vaststellen, zelfs al is dit een zeer ingewikkeld probleem geworden. Ik hoop dus, dat u zult beseffen dat het overbrengen van gedachten lang niet altijd behoeft te zijn: het

direct overbrengen van woorden of van beelden. In zeer vele gevallen is het eigenlijk eerder van uit het standpunt van de ontvanger een gelijktijdig denken met de zender, zonder dat men zich bewust is van het feit, dat niet het "ik", doch de zender deze gedachte voortbrengt.

Dan komen wij aan het tweede deel, nl. het direct overbrengen van gedachten in woorden en in begrippen.

Hier blijken overigens zeer eigenaardige remmingen te bestaan, waarop ik zo dadelijk terugkom. Wanneer ik zelf gevoelig genoeg ben en afgestemd op een bepaalde persoon of - wat ook mogelijk is - op een bepaalde plaats, dan kan ik in staat zijn om de gedachtetrillingen, die daar ter plaatse of in die persoon ontstaan, op te vangen. Ik kan dan vaak woorden overbrengen of opnemen. Dit is een verschijnsel dat helaas, in spiritistische kringen wel eens verkeerd wordt geïnterpreteerd. Men noemt dan aan, dat de ontvangen (de gehoorde) woorden uit de geest moeten komen. Dit is niet noodzakelijk. Ze kunnen evengoed hun oorsprong hebben in een persoon, die nog heel rustig en nuchter in de stof leeft en die - wie weet hoe ver van u verwijderd - op een gegeven ogenblik met u een eenheid van denken heeft bereikt op één van de vooromschreven wijzen.

Nu denk ik. Maar mijn gedachte blijft beperkt b.v. tot woorden; d.w.z. dat ik niet meer één enkel beeld of één enkel sentiment moet overbrengen maar een betrekkelijk grote en samenhangende reeks klanken. Om u een voorbeeld te geven:

Een emotie kan worden uitgedrukt in 16 tot 17 trillingsvarianten; deze zijn tezamen genoeg om een soortgelijke emotie in een ander op te wekken. Om een enkel woord uit te zenden (een woord dat b.v. uit 4 of 5 klanken bestaat) zou ik echter reeds een kleine 800 trillingen nodig hebben. Het beeld is dus veel complexer; er ontstaat meer modulatie en kruismodulatie van de impulsen en de mogelijkheid tot verwarring wordt aanmerkelijk groter. Wanneer nu de woorden, die ik zend, niet of niet volledig aanwezig zijn in het denkvermogen van de persoon, die ik wil bereiken, zullen deze niet worden verstaan of verkeerd worden begrepen. Dergelijke impulsen krijgen hun volle waarde eerst, wanneer door bekendheid met dezelfde woorden en begrippen een associatief denken optreedt, waarbij de persoon uit zichzelf de woordkeuze tot stand brengt. Een aardig voorbeeld in dit verband: Er zijn twee mensen geëmigreerd naar Canada de Ver. Staten of Australië, in elk geval naar een Engelssprekend gebied. Deze mensen nu gaan een telepathisch contact opnemen. Thuis wordt nog Nederlands gesproken, maar buitenshuis wordt uitsluitend Engels gebruikt. U zou nu willen proberen om, die mensen een boodschap te zenden. Dan zult u om de man te bereiken heel waarschijnlijk succes boeken, wanneer u Engels gebruikt, dus Engelse woorden zendt. Bij de vrouw heeft u grotere mogelijkheden, als u het Hollandse equivalent gebruikt. Waarom? Voor de man is Nederlands iets bijkomstigs; het is iets van zijn besloten relatie met thuis. Hij zal daaraan geen aandacht schenken, dus ook niet snel tot associaties komen. Engels betekent voor hem echter het zakenleven; attent zijn voor de vrouw betekent juist het Engels: het moeizame contact met een buitenwereld, die voor haar veel minder belangrijk is, terwijl het Nederlands voor haar de uitdrukking is van haar taak, haar leven, de inhoud van haar bestaan, haar gezin. Zo blijkt de ontvankelijkheid dus sterk te kunnen verschillen. Overbrenging van volledig vreemde en ongekende woorden en klanken is zeer moeilijk en kan alleen door de meest geschoolden tot stand worden gebracht. Deze vorm van directe gedachteoverbrenging kent overigens nog een variant, die te interessant is om haar buiten beschouwing te laten.

Wanneer ik niet direct woorden uitzend maar beelden - wat toch ook mogelijk is, want ik kan fungeren als een camera - dan zullen deze beelden worden overgebracht in de eerste plaats niet natuurgetrouw maar door associatie (dus met een lichte vervorming). Daarnaast echter zullen zij - en dat is het vreemde - vaak details vertonen, die ik niet bewust heb waargenomen; terwijl de punten, die voor mijn belangstelling zeer intens en groot waren, heel vaak op een zeer ondergeschikte plaats in de ontvangen boodschap voorkomen. Hier ontstaat nl. weer het verschil tussen persoonlijkheden als een soort selector. Het verschil van instelling zal hier een keuze noodzakelijk maken uit het binnenkomende, want bij gedachteoverbrenging is het niet de directe overbrenging van het woord of het getal in de eerste plaats; dat is meer een trucje, of een kwestie van afspraak. Het is het overbrengen van een zodanig complexe impuls, dat in de ontvanger een associatie ontstaat, die kan worden uitgedrukt als een woord, als een beeld, zelfs als een gevoel.

Dan wil ik nu overgaan tot het derde deel.

De geest bezit t.o.v. de mens andere mogelijkheden en ook andere beperkingen dan in het voorgaande worden omschreven. Wanneer de geest een mens benadert, betekent een concentratie op deze mens een zich verplaatsen naar deze mens. Er is dus een maximum uitwisseling van signaal. Maar het denken van de geest is niet meer een woord, of zelfs maar een beelddenken, zoals dat in de mens bestaat. Er zal bewust een variatie moeten worden gezocht, die dicht bij het menselijk denken ligt. Eerst dan kunnen in de mens bepaalde associaties ontstaan. Zou men een direct volledige overbrenging van eigen denken zonder meer verlangen, dan zal voor de geest de meest logische weg zijn om dat wat daartoe mogelijkheden biedt, door een minieme krachttuitstraling in bepaalde delen van de hersenen te stimuleren. Heeft men dat eenmaal tot stand gebracht, dan is dit iets, dat ook gedachteoverbrenging is, zonder dat er van een directe inbeslagname, oversluiting of trance sprake behoeft te zijn.

Wanneer u aan de geest denkt, dan wordt het nog veel moeilijker. Want voor de geest is uw denken ongeveer als het loeien van een luchtalarmsirene vergeleken met de tonen van violoncel en viool, die haar eigen denkwereld uitmaken. In de eerste plaats is de menselijke gedachte altijd grof; ze is luidruchtig maar ook weinig gevarieerd. Ze bevat een betrekkelijk klein deel van het gedachtespectrum, waarover de geest beschikt. Zo zal het menselijk denken aan de geest en het overbrengen van gedachten naar deze kunnen wekken: De geest, op wie het gericht is, kan ontvangen, ongeacht haar eigen staat of toestand en zal op dit ontvangen kunnen reageren door de trilling uit te buiten (geen antwoord); door de trilling om te zetten in haar eigen taal (beantwoording in impulsen of gebeurtenissen, maar niet in, voor de mens kenbare begrippen); zij kan trachten zichzelf tijdelijk te beperken tot het gedachteniveau van de mens, die zendt. De beantwoording in menselijke gedachten is dan wél mogelijk.

Er zijn natuurlijk nog onnoemelijk veel vragen aan deze kwestie verbonden. (Dat klinkt dan wel wat naar het jargon van het Binnenhof maar ik hoop dat het aanvaardbaar is.) Wij zullen nu eens proberen om de praktische kant van de zaak te bezien.

Kunt u gedachten overbrengen?

Ja, u kunt gedachten overbrengen en u zult dit gedurende een betrekkelijk groot deel van uw leven bewust of onbewust ook doen. U kunt mensen, die u niet ziet, beïnvloeden door uw gedachten. Naarmate u meer geconcentreerd bent, is de mogelijkheid groter dat anderen door die gedachten worden beroerd. De concentratie echter dient nimmer gericht te zijn - en dat is nu interessant - op deze mensen zelf als geheel. Een voorbeeld:

Wanneer u denkt aan Piet Pietersz. Pietersz dan heeft dat weinig om het lijf. Maar als u zich een voorstelling maakt van Piet Pietersz. Pietersz die op een scooter zit en u achtervolgt, dan zal eigenaardig genoeg deze gedachtesequentie wel bij Piet enz. een zekere reactie wekken. Het is de associatie van een toestand, van een situatie, die een zeer grote rol speelt.

Waarom beleven wij dit zo weinig?

De doorsnee-mens is niet in staat een werkelijk onderscheid te maken tussen de in hen rijzende impulsen van elders afkomstig en de in hemzelf bestaande. In vele gevallen meent hij in tweegesprek te zijn met zichzelf, terwijl hij in feite een tweegesprek voert met een ander. In vele gevallen zal hij menen met een ander te spreken en niet beseffen, dat hij slechts zichzelf beantwoordt; omdat hij het verschil tussen inkomende en uitgaande impuls en in het "ik" gesloten gedachteketen nu eenmaal, niet kan onderscheiden.

Er zijn natuurlijk wel enkele punten, waardoor zo'n onderscheid wel mogelijk wordt. Wanneer de antwoorden niet overeenstemmen met uw eigen kennis, uw eigen persoonlijkheid en voor u onbekende feiten te berde brengen of aanwijzingen bevatten, die volgens u onlogisch of onredelijk zijn en die toch in een redelijke samenhang worden geplaatst, dan is het de moeite waard eens na te gaan, of u die impuls werkelijk van een ander hebt gekregen. In dat geval zult u ontdekken, dat hier zeer waarschijnlijk voor een groot gedeelte een feitelijke gedachteoverdracht is geschied.

Het ontvangen van woorden is moeilijk, zelfs voor ons. Wij kunnen heus wel nagaan, wat zo hier en daar, wordt gedacht. En we kunnen heus wel reageren op de vraag, of wij nu niet even gedachten kunnen lezen. Onder omstandigheden is ons dat zeer wel mogelijk. Maar we doen het niet altijd graag, het kan soms pijnlijk zijn. Wij voelen er weinig voor ons alleen daarop te baseren; we zouden te sterk worden beperkt door de mensen met wie wij spreken. En ten

laatste: Het is niet naar willekeur mogelijk, zo min als het voor u mogelijk is om een willekeurig persoon uw gedachten a.h.w. te doen aflezen of van een willekeurig persoon gedachten op te nemen. Misschien kan ik u dit het eenvoudigst als volgt duidelijk maken:

Een mens denkt niet slechts één gedachte tegelijk. Over het algemeen houdt elke gedachte 5 of 6 verschillende niveaus in. Elk niveau is op zichzelf een reeks reacties en kan een gedachtespoor zijn. Wanneer u moet luisteren naar een bepaalde gedachtewerking en dus niet uitsluitend een indruk van het geheel wilt opnemen, dan moet u in staat zijn om ten minste 4 of 5 van die niveaus geheel te verdringen om het ene overblijvende niveau af te lezen.

Dit nu komt zelden voor. De doorsnee-mens heeft een gedachtescherm, waardoor het voor een telepaat zeer moeilijk wordt diens werkelijke gedachten af te lezen. Dezelfde moeilijkheid bestaat ook voor de geest. Zij kan het algemene beeld van de gedachte gemakkelijk opnemen. Zij kan onder omstandigheden - wanneer alle reacties praktisch gelijk verlopen - ook de woordelijke gedachte overnemen. Bijvoorbeeld; Dit is een mooie uitweg. Maar al deze prestaties zijn op zichzelf van minder belang dan u denkt. Want woorden zijn over het algemeen de misleidende formulering van een werkelijke bedoeling, die men - gezien de beperkte middelen - voor zichzelf niet eens geheel kan erkennen en die men toch verwerkelijkt. Ik hoop, dat u hieruit ook een antwoord hebt gevonden op de vraag: Waarom zo weinig helderhorendheid voorkomt? Natuurlijk, als u daarvoor bijzonder gevoelig bent, zal het eerder voorkomen dan anders. Maar denk niet, dat u er helemaal geen aanleg voor hebt en het nooit zult beleven.

Wanneer u in een toestand van zeer grote spanning, zeer diepe depressie e.d. verkeert, is het niet alleen mogelijk maar zelfs waarschijnlijk, dat - zo er contact met de geest bestaat - gedachten als woorden in u klinken. Ze zijn vaak kort en niet altijd vleidend; maar dat doet niets ter zake. Het zijn directe woorden, die u uit de geest verneemt. Dus, vrienden, u brengt gedachten over, maar u bent zich daarvan niet bewust. Wanneer ik gedachten wil overbrengen naar een ander, dien ik mij in te stellen op een beeld, waarvan die ander deel uitmaakt en dat voor mij een voldoende concentratiemogelijkheid schept. Als u denkt aan Piet Jansen, die zit te snurken, kan dat een concentratiemogelijkheid zijn, omdat u zijn snurken zo belachelijk vindt. Maar als u denkt aan Piet Jansen, die een dictionaire zit door te bladeren, dan is er weinig kans, dat u dit beeld kunt overdragen; of dat u op deze basis werkelijk contact bereikt. De praktijk wijst uit, dat tussen mensen voorstellingen, welke met actie, samenwerking en gemeenschappelijke belangen gepaard gaan, de beste basis zijn voor het overbrengen van gedachte-impulsen.

Dan de vraag: Waarom spreekt u hierover? (Een vraag die ik even wil voorkomen.)

Hier hebben wij te maken met een fenomeen, dat is gebaseerd op de gevoeligheid van de mens. Deze gevoeligheid zal groter worden naarmate de spanningsverschillen in de lucht rond hem groter werden. Het lijkt misschien vreemd, maar het veranderen van de luchtelektriciteit en de stralingsintensiteit rond hem heeft veel te maken met de scala, waarop hij kan ontvangen. Wanneer het lichaam steeds wordt gedwongen zich aan betrekkelijk ver uiteen liggende minima en maxima aan te passen, dan zal automatisch ook een groter gebied van ontvankelijkheid voor gedachtestraling ontstaan. Flexibiliteit is belangrijk. Zowel wat betreft de verandering van luchtelektrische verhoudingen als die van stralingsverhoudingen op aarde, is op het ogenblik wel het een en ander gaande. Meer en grotere verschillen kunnen ongetwijfeld in de toekomst wel worden verwacht.

Hieruit volgt, dat de doorsnee-mens, die nog een zeker vermogen bezit, of hij wil of niet, in de toekomst meer vatbaar zal worden voor gedachteoverbrenging. Daarnaast bestaat op het ogenblik een zeer intense geestelijke werking. Deze geestelijke werking stelt menigeen zich voor als een partijtje biljard tussen verschillende staten. Dat is niet juist. U moet het zich voorstellen als een veld, desnoods als een regenbui. Het is betrekkelijk gelijkmatig, dat is waar. Maar op den duur dringt zij in u door. En er kan een ogenblik komen, dat u verzadigd bent, zonder dat u zich dit realiseert. Elke wijziging in het veld buiten u heeft dan interne wijzigingen ten gevolge. Die interne wijzigingen, die veranderingen van situatie, gebaseerd op de verandering van omstandigheden buiten u brengen wederom mogelijkheden met zich mede tot het ontvangen of overbrengen van gedachten.

Wanneer wij dus dit punt in deze tijd ter sprake brengen, zo hangt het zeker ook samen met de ontwikkelingen, die wij voor de komende jaren verwachten. Het gaat er ons niet om hier alleen maar wat experimenten te vertonen. Die kunt u op meer spectaculaire wijze op verschillende tonelen zien, waar bekende telepaten, toneelmagiërs e.d. of zich daarop specialiserende personen met occulte achtergrond vaak verbluffende prestaties leveren. Waarom het om gaat, is de verschijning van het fenomeen in de mensheid als een factor met toenemende belangrijkheid. Want in het jongste verleden bestond deze telepathie praktisch niet. Wanneer zij voorkwam, was het alleen in verband met een geloofsbeleving. De laatste tijd echter blijkt die beïnvloeding steeds meer te ontstaan in verband met het dagelijks leven; in verband dus met zuiver stoffelijke en redelijke processen en veranderingen.

Het is logisch, dat een mens, die weet wat er zich afspeelt, op den duur zal leren begrijpen, hoe hij van buitenaf wordt beïnvloed. Hij zal op den duur in staat zijn een onderscheid te maken tussen zijn eigen denken en de inkomende invloeden, al is het alleen maar door een redelijk overzicht van eigen wezen als maatstaf te hanteren en ook eigen kennis voortdurend als criterium te gebruiken. Dan zult u begrijpen dat het onderwerp zelf zeker van belang is.

De verdere vragen zullen ongetwijfeld op een ver uiteenliggend terrein liggen. We zullen te maken krijgen met de parapsychologie. En een van de vragen zou kunnen zijn: Waarom kan de parapsychologie wel gedachteoverdracht constateren (zij het dan met enige aarzeling, want niet de gehele wetenschappelijke wereld vindt dat aanvaardbaar), maar kan zij daarvoor nimmer de voorwaarden scheppen?

Het antwoord is logisch: Het is uw eigen wezen, dat als klankbord moet dienen voor trillingen van buitenaf. Naarmate u in staat bent sterker te selecteren en een sterkere binding vertoont met een bepaalde persoon datgene wat hij representeert, zult u in staat zijn om fellere en juistere impulsen te ontvangen.

Maar geen enkele wetenschap is zo ver, dat zij de mens kan afstemmen. Er bestaan wel methoden - en sommige daarvan zijn mechanisch - die het uitzenden van gedachten enigszins vergemakkelijken. Men maakt hierbij o.a. gebruik van magnetische velden en doet de personen, die moeten zenden, zich vaak bewegen in een soort kooi, waar boven en beneden een aantal draden a.h.w. als een condensator (dus twee gescheiden platen met elektrische lading fungeren). De mens, die zich in dit tussenveld bevindt, blijkt inderdaad in staat zijn gedachten gemakkelijker over te brengen. Wetenschappelijk is dat nog niet vastgesteld. Onderzoekingen in Italië hebben wel een groot aantal resultaten opgeleverd, maar sommige daarvan zijn nogal verwarrend. Men is immers wetenschappelijk nog niet zo ver, dat men een onderscheid kan maken tussen de overbrenging van een associatie, de overbrenging van een woord, de overbrenging van iets buiten-stoffelijks of uit een buiten-stoffelijke sfeer en de overbrenging van mens tot mens. Bovendien is men al evenmin zo ver gevorderd, dat men begrip heeft voor het complexe geheel, dat met elke gedachte gepaard gaat. Op den duur zal men hier ongetwijfeld een uitweg kunnen vinden en zullen wij kunnen beschikken over gedachteoverdracht bevorderende middelen.

Indien het u interesseert, wil ik nog wel even teruggaan in de historie.

Er is een tijd geweest dat gedachteoverbrenging een belangrijke rol speelde. Zij werd b.v. gebruikt in Egypte. Daar was het z.g. systeem van Phater interessant, die gebruik maakte van een gelijksoortig concentratiemiddel, waarbij bepaalde schalen of ballen, onder precies dezelfde condities door verscheidene personen sterk geconcentreerd worden beschouwd. Die personen dienden als overbrengingsmiddel. De boodschap moest voor hen worden uitgesproken door anderen en zij fungeerden als een soort telefoon. Verminkingen kwamen vaak voor. Ik vermoed door gebrek aan de juiste associatie. Maar toch was men in staat op deze wijze zelfs de overigens geheim gehouden bodedienst der verschillende tempels meermalen een slag voor te zijn. Aangezien deze Phater een goede vriend was van een koningin, die Subash heette, is het aan te nemen dat hij op deze manier voor het hof nogal wat zaken heeft geregeld. Zijn systeem is lange tijd gevolgd, maar gaf op den duur geen betere resultaten.

Veel later - want de tijd, waarover ik nu spreek is ruim 3000 v. Chr. - vinden wij wederom in Egypte en enkele andere landen een poging om te werken met een soort piramidevoorstelling. Deze piramidevoorstellingen waren meestal gemaakt van klei, bekleed - zij het vaak zeer dun - met zilver, dat tot een spiegelglans was gebracht. Dit bleek voor het overbrengen van visuele

beelden soms wel bevorderlijk te zijn, maar zelden of nooit volledig betrouwbare resultaten te geven in stoffelijke zin.

Communicatie met de goden heeft men op deze wijze - naar men zegt wel steeds in stand kunnen houden. Een zekere scepsis van de mens van heden t.o.v. deze verklaringen kan ik mij voorstellen. Dan hebben wij te maken met de z.g. groepen van ingewijden, die dus scholingen doormaakten, waarbij gedachteoverdracht en associatie een belangrijke rol speelden. Van deze zou ik willen wijzen op de Alexandrijnse School, waar men uitging van ritmen. Deze ritmen waren op mathematische reeksen gebaseerd (typisch is, dat het geen Pythagorese reeksen waren, maar er zit toch iets dergelijks in). Deze reeksen werden voortdurend herhaald; vaak ook door telling van kralen of steentjes. Het schijnt, dat men ook op deze manier door het afgesproken codegetal althans enigszins gedachten leerde overdragen. En men beweert - niemand kan het met zekerheid bevestigen - dat op deze wijze zelfs boodschappen van Alexandrië naar Rome zijn overgebracht.

U ziet, dat men in de oudheid dus wel degelijk bezig is geweest met systemen. Deze systemen waren allen gericht op de wijze, waarop de mens zich concentreert. Kennelijk een poging om de afstemming van de mens en een zo mogelijk gelijke afstemming van verscheidene mensen tegelijkertijd tot stand te brengen. De gedachteoverdracht ging voor die dagen toch wel over belangrijke afstanden en met redelijke zekerheid. Geen directe woordoverbrenging maar wel ideeënoverbrenging was gebruikelijk.

Hier heeft u dan een paar punten uit de historie. We zouden deze kunnen aanvullen, maar komen dan te staan tegenover een groot aantal charlatans en kunstenaars met een mystieke achtergrond, die gedachteoverdracht tot een schouwspel maakten; een spektakel met dubbele bodem.

Het zij voldoende te constateren, dat gedachteoverbrenging door praktisch alle tijden voor de mens een interessant onderwerp is geweest. Dat - wanneer de omstandigheden zeer gunstig zijn - die overbrenging klaarblijkelijk zeer snel gebeurt; en dat de wijze waarop de gedachte wordt waargenomen, in vele gevallen varieert, afhankelijk van de instelling van de personen t.o.v. elkander, het contact dat zij met elkander hebben of gehad hebben en - ook weer typisch - de emotionele toestand, waarin zij verkeren. Ik wil dit laatste nog met voorbeelden illustreren.

Een autorenner vreesde een ogenblik bij een botsing betrokken te worden. Zijn vrouw, die enkele kilometers verder op de baan aanwezig was, zei: "Ik geloof, dat er iets niet in orde is met mijn man." Zij had echter geen zuiver beeld.

Een snelheidsproef werd met een motorboot genomen. De geliefde van de man, die hierbij omkwam (het is dus niet één van de laatste ongevallen geweest, het gebeurde als ik me niet vergis in 1932) nam op het ogenblik van de ramp innerlijk waar, hoe de persoon eruit werd geslingerd. Zij dacht, dat hij zei: "Nu is het gebeurd, meisje." Deze jongedame - overigens lid van een Baptistengemeente - was zeker niet wat men noemt mediamiek, hysterisch of overgevoelig.

Voorbeelden van z.g. "dodengesprekken" komen eveneens vaak voor. En we kunnen daarvan hele verzamelingen vinden in elk verslag van parapsychologen.

Man overlijdt op zee, kinderen zien hem verdronken, dus druipend van water binnenkomen, hij blijft staan, groet hen stilzwijgend en gaat weg. In andere gevallen: Hij spreekt en zegt, wat er is gebeurd. Kennelijk is de eigen instelling, de eigen associatie hier van groot belang. Opvallend is: het kloppen van de tijden, zover deze met woorden worden aangegeven. Er ligt wel vaak een groot verschil tussen het ogenblik, waarop de gedachte moet zijn uitgezonden en de tijd, waarop ze wordt opgevangen. Dit verschil belooft in sommige gevallen zelfs 12 uren.

En dit brengt mij meteen tot het einde van mijn betoog. Het blijkt, dat een eenmaal uitgezonden gedachte, die sterk op een bepaalde persoon was geconcentreerd, aanwezig blijft als potentie tot er een ogenblik van rust optreedt en zij eerst daarna in die persoon kenbaar wordt. Het is duidelijk, dat alleen zeer sterke gedachte-uitzendingen een vermogen hebben om langere tijd te wachten. Want met het vergaan der uren, verzwakt ongetwijfeld ook hun inwerking. Toch zullen zij dus niet gebonden zijn aan gelijktijdigheid. En dit betekent, dat er een middenstof bestaat, waarin klaarblijkelijk "tijd" niet de rol speelt, die, ze bij u speelt;

waarin beweging niet wordt beïnvloed door dezelfde wetten, waardoor ze op aarde wordt bepaald. En ten laatste, dat deze wereld der gedachten uwe geheel doorkruist en daarvan sterk gescheiden bestaat. De beste banden daarmee schijnen te liggen in emotie, innerlijk weten ofwel gelijkheid van leven en denken.

En daarmee, vrienden, heb ik dus mijn betoog beëindigd. In deze inleiding heb ik heel veel facetten van het onderwerp getoond. Ik heb u daarnaast mogelijkheden te over gelaten om te vragen. Ik hoop, dat dan ook na de pauze de avond eerst recht vruchtbaar wordt door de vragen, die u mij zult voorleggen.

DISCUSSIE.

❖ *Het is mij vaak overkomen, dat er iets tegen mij werd gezegd, terwijl ik intensief met iets anders bezig was. Dan hoorde ik niets, maar na ettelijke seconden - soms zelfs uren - drongen de woorden in de juiste volgorde tot me door. Toch was de geluidstrilling allang uitgewerkt. Wat gebeurde hier? Was dit de gedachte, die was blijven hangen? Het merkwaardige was, dat de woorden a.h.w. klankloos waren, zonder enige intonatie.*

Dat heeft met gedachteoverdracht niets te maken. Om het eenvoudig te verklaren, het is zo: U heeft een zekere reserve, een geheugenreserve, waardoor u een bepaald, aantal indrukken kunt opnemen en deze later dus wanneer het uiterlijk fenomeen, het verschijnsel reeds ten einde is toch weer voor uzelf kunt reproduceren. Er zijn zelfs mensen, die daarvoor een gehele training doormaken en ik zou u in dit verband b.v. willen wijzen op bepaalde stenografen, die geoefend zijn om desnoods 3 of 4 zinnen achter schrijvende toch alles gewoon bij te houden. Kamerstenografen zijn daarin soms bijzonder bekwaam. Een ander voorbeeld: De oude telegrafisten, die met morse werkten. Bij deze morsesenen kan het voorkomen, dat men om de een of andere reden iets achterblijft. Er zijn er bij, die in staat zijn tot 20 lettertekens a.h.w. te onthouden en deze later eenvoudig te reproduceren, ook in de juiste volgorde. Dit is alles het gevolg van een soort geheugenwerking, waarbij - zodra de aandacht terugkeert tot de prikkel zelve - het geheel wordt weergegeven of tot het bewustzijn doordringt. Een laatste punt nog in verband met deze vraag. In alle gevallen is het echter noodzakelijk, dat u attent wordt gemaakt op het feit, dat er iets wacht op opname. Of dit nu geschiedt door een onbewust vaststellen: er wordt gesproken, of een onbewust weten, dat dit voor u bestemd is en dat u het zo dadelijk moet neerschrijven, doet weinig ter zake. Maar er is een zeker - al is het haast onbewust - voorbereid zijn noodzakelijk. In deze gevallen krijgen we dus een reeks impulsen of impressies, waarbij het geheugen het terugvoert. Dit krijgen we ook in verband met het z.g. "d^éjà vu" het idee dat men iets al eens gezien heeft: precies dezelfde situatie, precies dezelfde mensen, kortom, alles precies gelijk. Men heeft dan iets eerst direct zintuiglijk waargenomen, maar was daarop niet voldoende geconcentreerd. De geheugenwerking treedt nu in (het is een vertraging) en het wordt de tweede keer gereproduceerd. U realiseert zich dan eerst wat er gebeurt. Maar u weet dat die zintuiglijke prikkel al is binnen gekomen en verklaart dan heel rustig: Ik heb het dus al eens gezien. Dat het verschil soms een honderdste of een tiende seconde bedraagt, dat realiseert u zich niet. Ik hoop, dat ik hiermede dit punt voldoende heb behandeld.

❖ *Als men een gedachte aan een geest wil overbrengen, wordt die gedachte dan ontvangen?*

Dat ligt er nu precies aan, hoe je die gedachte wilt overbrengen. Wanneer u aan iemand in de geest denkt en er is geen werkelijke dwang bij, het is niet dringend, dan is er heel weinig kans, dat die geest daarvan notitie zal nemen, mits zij op de een of andere wijze al feitelijk op u is afgestemd, dus met u in contact staat. Wanneer het echter een kwestie is van een gedachte, die a.h.w. uit nood wordt geboren en die zeer intens wordt gezonden, ja, dan zou u wel kunnen zeggen, dat de geest, die u roept of andere geesten die op u zijn afgestemd, daarop praktisch onmiddellijk zullen reageren. Want een mens, die zo denkt, is voor een geest nog erger dan een kind, dat midden in de nacht begint te schreeuwen. De vergelijking is misschien niet vleidend, maar ze geeft ongeveer het storend element weert dat een dergelijke krachtige gedachte-impuls op de geest gericht kan hebben in bepaalde sferen; en dan wordt dus de aandacht wel gegeven. Verder wil ik u erop wijzen, dat de mens met zijn eigen gedachtebeelden en gedachtekrachten alleen een direct gedachtecontact tot stand kan brengen met geesten, die nog in staat zijn om eigen beelden en gedachten a.h.w. onmiddellijk te verwerken en te ontvangen. Zij moeten dan hun bewustzijn vernauwen om de boodschap te

ontleden en moeten een deel van hun wezen buiten beschouwing laten. Maar wanneer een geest te hoog is, is het vaak voor haar heel moeilijk om voor de gezonden gedachte een interpretatiemogelijkheid te vinden. En dan gaat de op zichzelf zeer beperkte gedachte-impuls van de mens in de te grote gevoeligheid van zo'n hogere geest a.h.w. teloor, tenzij deze weer speciaal op die mens is ingesteld en dus in staat is de voor haar zwakke, onbetekenende impuls te ontvangen en zich daarop te concentreren en haar a.h.w. voor zich zozeer te vergroten, dat ze begrijpelijk wordt.

❖ *Kunnen dieren in een toestand van emotie ook gedachten uitzenden naar de betrokken mens? Zoals ik in Batavia, zelf meemaakte met ons paard, dat op hol sloeg, het kanaal insprong, waarbij het rijtuig dat het dier trok, vernield werd? Dit beeld kreeg ik als een film te zien, terwijl ik op school leesles gaf. Later bleek dat het uur, waarop het ongeval gebeurde geheel overeenkwam met het moment, dat het beeld voor mijn ogen verscheen.*

Het voorbeeld dat u erbij geeft, is natuurlijk wel mooi. Maar misschien toch ook enigszins verwarrend. Want de vraag is hier dus niet zozeer, of het paard gedachten naar u overbrengt, dan wel of er een gelijke afstemming, een soort harmonie, tussen u en het paard bestaat. Ditzelfde geldt voor honden, katten, kortom, voor alle huisdieren en zelfs voor dieren, waarmee men gewoonlijk omgaat, wanneer ze niet tot de z.g. tamme of huisdieren behoren. Een dier zendt inderdaad - maar zeer vaag - gedachten uit. Een mens, die echter op het dier is ingesteld, kan deze impulsen ontvangen; en wat meer is, hij zal onder omstandigheden - en daarin speelt de emotie dan wel een rol - de zintuiglijke waarneming van het dier, welke door het dier zelf niet verder worden verwerkt of geassocieerd, kunnen ontvangen en in zichzelf samenvoegen tot een beeld. Het voorbeeld noemde ik verwarrend en wel om de volgende reden: Wanneer u dit alles als een film hebt zien afspelen, heeft u het zeker niet door paardenogen gezien; want een paard ziet heel anders dan een mens. En daardoor is het schijnbaar onmogelijk. Maar als u het totaal van indrukken, welke het paard opdeed, hebt ontvangen en door oen zekere harmonie tussen u en dit dier het hebt vertaald in menselijke termen, dan kunt u het geheel toch wel als een soort film hebben gezien. Uitgesloten is het dus niet. Maar het is geen directe gedachteoverdracht. Het is een ruwe overbrenging van inkomende prikkels plus emotie.

❖ *Zijn de prikkels dan wel van het dier afkomstig?*
Die zijn van het dier afkomstig, inderdaad.

❖ *Het paard was erg aan ons gehecht. Het was net een huisdier, in Indië tenminste.*
O, wij rekenen het hier ook tot de huisdieren,

❖ *Maar misschien anders dan hier.*

Het is nl. zo, dat als wij zeggen "huisdieren", dan bedoelen we over het algemeen dieren, die tam zijn gemaakt en in een soort symbiose met de mensleven, zodat de mens tenminste voor voedsel en onderhoud van het dier zorg draagt en het dier daarvoor een tegenprestatie levert. Dat zijn huisdieren. Op het ogenblik, dat dit normalerwijze niet het geval is, zijn het geen huisdieren. Een leeuwentemmer kan met zijn leeuwen een gelijk rapport hebben. Die kan dus ook dingen waarnemen a.h.w., b.v. wanneer de leeuw opgewonden is, weet de temmer onmiddellijk de reden daarvan. Dan denkt u dat het komt omdat hij zijn dieren kent. Maar dat is niet waar. Het is alleen, hij neemt de emoties van het dier op en de gewaarwording ervan en hij vertaalt de ze in een menselijk verstandelijk beeld. De meeste mensen weten dat wel niet, maar het is dus ook een bepaalde vorm van gedachteoverdracht, inderdaad. Daarbij wordt van het dier dus nooit een beredeneerd of een continu-beeld uitgezonden maar alleen een reeks emoties plus eventueel in komende zintuiglijke prikkels. De betrekkelijk eenvoudige combinaties, welke het dier echter maakt, worden over het algemeen door de mens over het hoofd gezien, omdat hij de binnenkomende gegevens op zijn wijze combineert en associeert.

❖ *Het grote raadsel voor mij is nog steeds, dat een trilling, dus een mechanische impuls in de stoffelijke materie (de hersencellen) een gedachte produceert, wat toch iets onstoffelijks is. Hoe kan dit?*

Mag ik een vergelijking gebruiken? Ik heb een magneet. Tussen de polen breng ik een spoel in wenteling, dat is een zuiver mechanisch proces. Uit dit zuiver mechanisch proces ontstaat echter elektrische stroom. Deze elektrische stroom is niet meer zuiver materieel. Deze zuiver elektrische stroom kan ik op zijn beurt gaan omzetten (b.v. door een vonkbrug of iets dergelijks) in een stoorsignaal, een magnetisch verdringingssignaal, een radiosignaal. Dan is er

van het zuiver mechanische weinig of niets meer over. Met andere woorden: energie kan worden omgezet op zoveel verschillende wijzen, dat een mechanisch begin, niet betekent dat een andere uiting onmogelijk is. Wanneer een steen rustig op een berg ligt, dan heeft hij energie, energie van plaats. Die energie komt pas tot uiting, wanneer de steen valt. Dan kunt u zeggen: Wanneer die steen rust, heeft hij geen energie. Maar dat is niet waar. Hij heeft die energie, nl. t.o.v. zijn omgeving. Wanneer uw hersenen een op zichzelf mechanisch denkproces volgen, ontstaat hierdoor een reeks stromingen (een bio-elektrische flux zou u het misschien kunnen noemen), die weer een bio-magnetisch veld genereert; dus alweer een omzettingsproces. Nu kunt u zeggen; Dat is voor mij niet begrijpelijk dat het dan nog verder doordringt. U vergeet dan echter, dat energie haar vorm kan wijzigen - ongeacht haar wijze van ontstaan - in elke energetische vorm, die met haar verwant is, mits zij een omzettings- of een uitingsmiddel vindt voor deze omstelling. En daar komt het nu juist op aan.

Wanneer u denkt, dan ontstaat er iets, dat mechanisch is, inderdaad. Dit mechanisch proces, dat ik in het begin heel kort heb omschreven, is eigenlijk een kwestie van moleculair-structuur; dus de samenvoeging van bepaalde moleculen in de grote eiwitcellen. Die stroom wordt gewekt door de dwarsgestreepte spieren. Deze stroom voedt dus het hele lichaam, laadt dus het lichaam op met een bepaald potentiaal, waarvan een deel als potentieel verschilt t.o.v. de omgeving en via het zenuwstelsel wordt overgebracht. Op het ogenblik dat er een bepaalde verstoring is in de gevoeligheid van een of meer van die neuronen (zenuwcellen), ontstaat een schokwerking. Dit is nog allemaal zuiver mechanisch. Die schokwerking wordt van neuron tot neuron doorgegeven via de omkapping (er is een soort omhulsel van de ene zenuwcel op de andere; ze zitten eigenlijk als busjes op elkaar gestoken); en deze overdracht betekent, dat elke keer de schok in de ene neuron een soort uitzetting veroorzaakt. Die uitzetting komt weer in de mantel, de mantel veroorzaakt een schokwerking, waardoor de kracht wordt overgenomen door de volgende neuron. Dit is allemaal mechanisch, ook als we daar met een zekere stroom, een zekere elektriciteit te maken hebben.

Maar nu komt er een ogenblik, dat er geen zenuw is. Wat gebeurt er nu? Dan wordt de energie omgezet in iets anders. En dan kan zij b.v. worden omgezet - en dat is heel typisch, dit is niet wetenschappelijk wat ik nu vertel - in wat men noemt een astraal-impuls.

Als je een geamputeerde hebt, is het logisch, dat hij pijn kan hebben aan die ledematen, welke hij niet meer bezit. Maar wat is nu het typische? Hij kan ook bewegingsimpulsen krijgen, die samenhangen met b.v. een verloren gegaan been of arm. Het gehele lichaam zal er automatisch op reageren. Vandaar dat er zoveel evenwichtsmoeilijkheden ontstaan. Hier gebeurt echter nog iets: Wanneer ik dus zo'n persoon behandel (laten we het magnetiseren noemen; het is eigenlijk wat anders). Het is een doen ontstaan van een zekere spanning of flux (een veld), meestal tussen de handen, maar men kan het ook op een andere manier wekken, ga ik dus dat astrale deel weghalen. Wat gebeurt er? Niet alleen houdt de pijn op, maar ook de bewegingsimpulsen en de evenwichtsverstoringen (als gevolg dus van het afwezig-zijn van dit deel van het lichaam) nemen sterk af. Dat is het typische. U moet dat maar eens vragen aan mensen, die veel met amputés (amputaties) te maken hebben gehad en die niet helemaal afwijzend staan tegenover het helpen door middel van magnetiseren. Zij kunnen u dat duidelijk maken.

Ik heb dit alles verteld op duidelijk te maken, dat er omzettingen bestaan, die a.h.w. uit de omstandigheden geboren worden. U vindt het toch niet vreemd, dat door het draaien van een generator, aangedreven door een drijfriem, een stoomcentrifuge, een schoepenrad of iets dergelijks, een trilling wordt opgewekt, die door de lucht gaat, eenvoudig een radiotoestel binnenkomt, waardoor u een hoorbaar signaal krijgt. Op het radiotoestel behoeft niet eens spanning te staan, want zou u een kristal hebben, dat voor kleine spanningsverschillen vatbaar is, dan krijgt u ook al een hoorbaar signaal. Denkt u maar aan een kristaldetector, dan krijgt u de geluidstrillingen ook terug. Dat is toch ook mechanisch. Daar wordt toch ook ongezien en in de niet direct met beweging of mechanisme geassocieerde toestand een groot deel overbrugd. Dat gebeurt in het lichaam dus ook. Ik heb geprobeerd het aan te tonen met het voorbeeld van de amputatie. Is het dan zo vreemd - het is maar een vraag - dat uw lichaam in zekere zin als zender kan fungeren, alleen al op grond van zijn zuiver materiële eigenschappen? We hebben hierbij, let wel, de geest en de hogere geestelijke voertuigen buiten beschouwing gelaten. Dat zijn altijd factoren, die moeilijker te behandelen zijn; we komen dan in de mystiek terecht. En dat wilde ik van avond graag voorkomen. Ik hoop hiermede duidelijk te hebben gemaakt, dat de gedachteoverbrenging op zichzelf niet zo wonderlijk is, omdat energie in vele

vormen kan worden gewijzigd en een trilling vaak kan worden omgezet in iets anders. Wanneer u een geluidstrilling hoort, dan zet u die trilling om in een neuronimpuls, een neuronbundel. En als u een lichttrilling ontvangt, doet u precies hetzelfde. Nu is het vreemde, dat u de geluidstrilling en de lichttrilling (die dus qua frequentie zeer ver uit elkaar liggen en qua geaardheid veel van elkaar verschillen) beide kunt omzetten in een praktisch gelijke energievorm, die voor u het denken en daardoor associatie en realisatie mogelijk maakt. Dat gebeurt regelmatig. En ik zou niet inzien, waarom het dan zo onaanvaardbaar of zo moeilijk is om te begrijpen, dat dit dus ook kan van uit het ene "ik" naar het andere. Ik hoop, dat ik de zaak iets duidelijker en niet onduidelijker heb gemaakt. Eventuele protesten - gaarne onmiddellijk ingediend - voor wat niet duidelijk is zal ik graag verder uitleggen.

- ❖ *De overdracht van de ene naar de andere was mijn moeilijkheid niet. De moeilijkheid was dat de trilling, die via de neuronen de hersencellen bereikt (neem nu b.v. het gezichtsvermogen) op een gegeven ogenblik achter in de schedel de hersencellen bereiken en dan komt er een voorstelling. Dat was mijn moeilijkheid. Maar u zei: De mogelijkheid bestaat, als er geen verdere neuronenwerkingen kan worden opgevangen, dat het wordt overgebracht op een astraallichaam, dus op een ander veld. Ja, dan vervalt het bezwaar.*

Dat dacht ik ook al. Maar we zullen het nog even aanvullen. Hoe ziet u? U vangt trillingen op. Die trillingen worden z.g. in focus gebracht via de ooglenzen plus het oogvocht (dat dus eigenlijk als een aanvulling van de lens fungeert) op een betrekkelijk kleine stip achterin het oog: de optische zenuw. De optische zenuw zelf is een bundel van - nu, ik wil er geen schatting aan wagen - enkele honderden neuronen dik. Dat is dus een betrekkelijk ingewikkeld systeem. Nu wordt het totaal van de verschillen plus de trillingen overgebracht. Die worden alle afzonderlijke doorgegeven. Elk komt a.h.w. bij de cel, die zich daarvoor onderscheidt. Zo heeft u dus een centrum, dat naar kleur sorteert; u heeft een centrum, dat naar lichtsterkte sorteert; u heeft nog weer een centrum, dat met bekende vormen vergelijkt. Dus een geheugencentrum, een vorm- en kleurgeheugencentrum. En via die filter ontstaat er dus op den duur een beeld, dat kan worden vergeleken met de in het "ik" aanwezige beelden, trillingen. Nu stelt u zich heel eenvoudig, een soort schakelbord voor: hier komt blauw binnen. O, zegt het; blauw is kanaal B; en blauw is bovendien gebogen vorm, dus B gaat naar gebogen-vorm-blauw. Dan wordt de schakelaar neergedrukt. Gebogen-vorm-blauw. Ja, dat is goed. Plus dieptebeeld (stereo-optisch, stereoscopisch) met een bolling van zoveel. Dan zegt u: Het is een blauw kannetje. Want u hebt wel eens een blauw kannetje gezien, dat er zo uit zag. Maar als u dan nog een keer kijkt, komt u tot de conclusie, dat het eigenlijk meer een vaasje is. Maar u hebt eerst het herinneringsbeeld genomen. Het herinneringsbeeld projecteert u a.h.w. voor uzelf, vervolgens projecteert u het optisch beeld daaroverheen en dan ziet u pas het verschil. Maar dan moet het verschil behoren onder datgene, wat u kunt vast stellen, anders zegt u: Ik weet niet wat eraan is, maar het is iets vreemds.

- ❖ *Dus een baby, die blanco begint, moet eerst de nodige hoeveelheid materiaal hebben, voordat hij een vergelijkend beeld kan opbouwen?*

Ja, een baby begint b.v. met licht- en donkervariaties. Dat zijn de eerste. Dan begint de baby met lijnvariaties zonder diepte. Wanneer bepaalde lijn, licht- en donkervariaties zijn vastgelegd, dan ontstaat daarnaast het eerste begrip voor kleurvariaties; maar dat zijn alleen de felle kleuren, die verschillend worden gezien. Fijne kleuren verschillen niet. Dit is nog een zeer algemeen beeld. En pas daarna krijgen wij voor het eerst een diepte-ervaring; en die komt meestal pas zo rond de 6 tot 10 maanden. Dus zo lang heeft die baby nodig gehad om alleen maar te leren zien. Zo wordt dat dus heel langzaam opgebouwd. Dan hoort daar nog iets bij: De baby begint natuurlijk ook niet hele maal blanco, want hij heeft via de genen een bepaalde conditionering mee gekregen. Hij heeft al een zwart-wit-centrum en een kleurcentrum, een rechte lijncentrum enz.. Die liggen al vast; alleen zijn ze nog niet geactiveerd. Er moeten eerst voldoende impulsen komen, voordat associatie ontstaat. Maar het apparaat is aanwezig. Helemaal blanco beginnen zou betekenen, dat je een totaal nieuw centrum moet wekken. Nu heeft de mens daarvoor ruimte genoeg. Een mens heeft alleen in de frontale hersenlobben b.v. nog de gelegenheid om een stuk of 30 verschillende centra (ken-centra dus) te stimuleren en tot deel van het bewustzijn te maken, dit ongeacht de z.g. karakter bepalende en geestelijke relatie bepalende centra, waarvan hij niets afweet. Dan zou hij dus zijn eigen kenvermogen kunnen uitbreiden met nog 20 á 30 factoren, d.w.z. dat hij 2 é 3 gebieden, die hij nog helemaal niet kent, normaal bewust zou kunnen gebruiken. Maar ja, die dingen zijn er vroeger misschien op voorbereid geweest, maar ze zijn langzaam maar zeker

zo vervallen, dat er niets meer van over is gebleven. Weet u, het is net zo iets als een Germaans paaldorp, dat ze hebben opgegraven: er is nog een verkleuring in de grond, maar dat is nu precies alles. Langzaam maar zeker kun je door oefening dat enigszins activeren. Doen vele geslachten dat, dan wordt automatisch weer bij de geboorte die capaciteit ingelegd en dan begint de baby dus ook die centra te gebruiken. Dan ontstaat een wezen, dat heel normaal deze gave - zoals men dat tegenwoordig noemt - gebruikt. Dat is heel eigenaardig. En dan moet hij nog een leven en instelling hebben, waardoor de neiging ontstaat om ze actief te gebruiken. We zien daar dan b.v. een scheppend proces ontstaan, waarvan we ons niet kunnen voorstellen, hoe dat nu kan. Dat komt meestal uit die frontale en prefrontale hersenlobben.

❖ *Heeft dat nog iets te maken met bepaalde talenten, b.v. schildertalent?*

Daar kan het inderdaad mee te maken hebben. Bijvoorbeeld: de visie van een schilder. Schilders hebben een zeer aparte visie. De visie, waardoor zij een karakter kunnen uitdrukken in een tweedimensionaal kleur- en lijn verschil b.v.; dat is dan heel vaak het gebruiken van een dergelijk centrum. Maar als we de geslachten nagaan, dan blijkt dat er - al is het desnoods drie geslachten terug - voorvadersen zijn geweest, die dezelfde capaciteiten hadden. Het zijn dan dormante capaciteiten, die door de genen zijn overgebracht en terugslaan, zoals dat heet; maar die moeten dan in dat geslacht meermalen zijn voorgekomen. We komen dan bij mensen, welke die eigenschappen - zij het primitief - werkelijk hebben bezeten.

❖ *En sublimeren door vele genen van verschillende geslachten kan dus ook?*

Ja, dat is ook weer iets, dat een rol speelt.

❖ *Zodat je een groot talent krijgt.*

Ja, maar een groot talent is niet altijd een talent dat van de vele, bij de meeste onontwikkelde centra gebruik maakt. Het is eerder een wezen, dat van een bepaald centrum - omdat het aansluit bij de persoonlijke neiging, aanleg en denkwijze - een volledig actief gebruik maakt. Maar er zijn er dus wel. Als we b.v. Edison nemen, dan hebben we iemand, die 4 á 5 centra heeft gebruikt en deze bewust of onbewust alle heeft ingeschakeld in zijn technische drang. Vandaar zijn genialiteit, die anders moeilijk kan worden verklaard.

❖ *Het gebeurt wel eens, dat als iemand van achter of van opzij met intense gedachten wordt bekeken hij of zij direct het hoofd in de richting draait van degene, die kijkt. Is dit gedachteoverbrenging? Of is het "slachtoffer" alleen maar sensitief?*

Het is geen gedachteoverbrenging. Want als je met veel misprijzen maar zeer intens naar een ietwat opvallend geklede dame kijkt, dan zal ze omkijken en menen, dat zij op gunstige wijze de aandacht trekt. Hieruit blijkt wel dat het geen gedachteoverbrenging is. Het kan soms wel voorkomen. Maar dit scherp observeren maakt weer gebruik van een van die onontwikkelde centra, waarover we hebben gesproken, nl. uit de oertijd. In de oertijd was de mens een wezen, dat zeer vele nadelen had. Het was zwak, het was niet buitengewoon vlug en het moest dus wel zeer gevoelig zijn voor alle mogelijke dreiging. Zo was er dus een centrum, dat speciaal de aandacht van anderen registreerde. Dat is dus niet direct een gedachte; het is eigenlijk een instinctieve reactie. Als we hier dus spreken van gedachteoverdracht, dan zeggen we het eigenlijk te sterk. We zouden eerder kunnen zeggen: Er wordt ergens een oerinstinct geactiveerd. Er zijn b.v. mensen, die niet kunnen praten, wanneer men naar hen kijkt. Er zijn mensen, die voor geen geld het toneel zouden opgaan. Dan krijg je van die helden, die een heel toneelstuk hebben ingestudeerd. De hoofdrol is op de repetitie goed gespeeld. En dan stappen ze eindelijk voor het voetlicht, ze worden zich bewust van al die mensen, die naar hen staren, ze beginnen te stotteren en zeggen: "Ik weet het niet meer." en lopen dan huilend weg. Ze worden dus overweldigd door hun vrees. Het geobserveerd worden was vroeger gevaar. En dat is dus wel degelijk een gevoeligheid voor wat u zou kunnen noemen, een gedachte-uitstraling. Maar ze ligt niet op het vlak van gedachteoverbrenging. Het is een waarnemen op afstand - daarop komt het eigenlijk neer - aan de hand van instinctieve, bij het oerras bestaande impulsen. Want de oerimpulsen, waarover ik spreek, bestonden reeds nog voordat homo sapiëns ooit de wereld betrad. Zo zie je alweer, sommige eigenschappen verlies je niet gauw. Naast die eigenschap heeft de mens b.v. ook de eigenschap behouden om onmiddellijk naar alles te slaan, wat hij niet kent. Wat hij niet kent, is gevaarlijk; dat moet hij vernielen. Dat stamt ook uit de oertijd.

- ❖ *U had het in het begin over magnetische impulsen die u poneerde naast de elektrische stromen, die de hersencellen bereikten. De uitwerking van die magnetische impulsen i.v.m. de elektrische is me ontgaan. Kunt u dit nog nader uitleggen?*

Nu, ik poneerde deze, het is dus geen feitelijke magnetische impuls; mag ik daarop allereerst even de nadruk leggen omdat dit in een gelijkenis ligt. Wanneer ik nl. door een elektrische geleider een wisselstroom doe gaan, zal rond die geleider een magnetisch veld ontstaan, dat zich in zijn wisselingen zal aanpassen aan deze stroom, maar zich tegen elke verandering zo lang mogelijk zal trachten te verzetten. Het is een heel eenvoudige wet in het begin van de lessen over elektronica. Wanneer dus een bepaalde stroom loopt, dan ontstaat daarbuiten een magnetisch veld. Als u een elektrische deurbel hebt, kan die daarop berusten. De luidspreker in uw radio berust op een gelijksoortig verschijnsel. De stroom loopt door een draad (zij het dat hij om een klos of een spoel is gewonden), daarin ontstaat een krachtig magnetisch veld en dat heeft men hier nodig. Maar elke winding op zich zelf heeft ook een magnetisch veld. Het is niet alleen de hoeveelheid windingen; die bepalen de sterkte van het veld. Maar elke winding draagt, wanneer er stroom doorgaat, rond zich dus reeds een magnetisch veld. Daaruit volgt dus, dat als er in de hersenen een stroom zou lopen (we hebben dit dus vergeleken met een elektro-stroom) en we hebben gezegd dat die heel kleine spanningen heeft, een heel geringe stroomsterkte), dat er een - zij het met geringe sterkte - bestaand magnetisch veld naar buiten kan ontstaan. Dat is dus de gelijkenis, de parallel, die we hebben getrokken. Is dit verband duidelijk? Nu, dan zal de rest u ook duidelijk zijn. Want als ik een radiozender heb, dan doe ik eigenlijk niets anders dan op een antenne steeds weer stroom zetten. Door die stroom zal de antenne een magnetisch veld vormen; er komt dus een soort magnetische ring omheen. Nu valt die weg. Dan zal de ring moeten terugvallen. Maar zij verzet zich ertegen, ze probeert zich in stand te houden. Voordat ze helemaal terug valt, komt er weer een nieuwe ring en die drukt haar weg. Zo ontstaat de spreiding, van radiogolven. U kunt dat in een eenvoudig handboekje daarover waarschijnlijk wel lezen. Dat moet u maar eens doen. Want als ik veranderingen met een zeer grote frequentie in de hersenen heb, dan moet een soort gelijk verdringsverschijnsel, ontstaan. En nu het typische daarbij: Ik kan wanneer ik een antenne heb (ik houd nu even aan de gelijkenis vast), een deel van die antenne afschermen. Dan krijg ik b.v. een paraboolantenne; dat is een spiegel die alles weerkaatst, wat er achter zou moeten gaan. En dan ontstaat er een versterkte bundeling in één richting. Het gericht uitzenden van gedachten betekent, dat je je eigen wezen a.h.w. afzondert van de rest van de wereld en dat je daardoor dus met grote intensiteit die gedachtestroom naar een bepaalde persoon of in één bepaalde richting uitstraalt. Nu is er in de gedachtewereld nog iets: er bestaat geen richting, zoals op aarde, maar daar wordt richting a.h.w. identiek gesteld met persoonlijkheid of met harmonisch getal. Wanneer ik dus denk aan Jansen, dan behoef ik niet te weten waar Jansen is. Maar als ik denk: "Jansen", dan heb ik in de gedachtewereld mijn richting bepaald. Jansen is voor mij altijd op hetzelfde punt, onverschillig waar ter wereld hij zich ook bevindt. Want Jansen is voor mij een windrichting geworden op het kompas, langs welke ik mijn gedachten richt. Ik heb het zo eenvoudig mogelijk gezegd. Is daar meer over te vragen of te zeggen?

- ❖ *Dus het is hetzelfde, als je b.v. gedachten uitzendt om iemand te helpen? Is dat hetzelfde principe?*

Ja. Het is ongeveer hetzelfde principe. Alleen, als u gedachten uitzendt om iemand te helpen, dan zult u feitelijk geen gedachten uitzenden. U gaat dan niet een bepaalde reeks begrippen, associaties of prikkels of indrukken uitzenden.

- ❖ *Wensen.*

Ja, wensen. Dat is eigenlijk ook niet helemaal waar. Want de wens, die u uitzendt - dat is nu weer het typische - zet zich om in emotie. Dus de wenst die u wilt uitzenden, is in feite een gevoel in jezelf. Dat behoort het te zijn. Dat gevoel nu, is weer gelijk aan energie. Emotie en levensenergie zijn, ik wil niet zeggen synoniem, maar toch wel heel dicht aan elkaar verwant. En daardoor zendt u in feite kracht uit in plaats van gedachten.

- ❖ *Bepaalt de emotie ook de niveaus, waarover u in het eerste gedeelte sprak?*

Neen. Dit is even een verwarring van begrippen. Wanneer u normaal denkt, dan hebben we dus verschillende processen van denken. Het eerste is het z.g. waarnemend proces. Het waarnemend proces kan volledig verschillen van de realisaties, dat is op zichzelf dus weer iets anders. Het is meer een vergelijkend proces. Maar daar krijgen we dan weer bij: de associatie,

dus het beredenerend proces. En dat kan weer zeer sterk van de beide andere verschillen. Dan krijgen we daarbij de gevoelsassociatie, waardoor een emotionele geladenheid ontstaat en wederom een vertekening van waarden en van denken. Het verschil tussen emotie en waarneming kan enorm groot zijn. En dan kunnen daarbij ook nog bepaalde - laten we zeggen - meer innerlijke of geestelijke waarden bijkomen. We kunnen dan b.v. te maken krijgen met een geestelijke realisatie (noem het desnoods een geloofsrealisatie), waarbij ook nog weer de waarde wordt veranderd. Maar elk proces speelt zich volledig in u af. Dus lopen die processen gelijktijdig. U kiest daaruit het proces, dat voor uw bewustzijn past bij uw wezen. U luistert b.v. naar de draadomroep en u kiest het juiste programma voor uzelf. Maar de andere programma's zijn ook in de lucht. En iemand, die uw gedachten zou moeten ontvangen, moet dus ook weer die andere delen van het denken uitschakelen. Begrijpt u wat ik bedoel?

Wanneer u dus gedachten gaat uitzenden, dan speelt de emotie daarbij een grote rol, zodra het om kracht gaat. Maar het niveau wordt door de gehele gedachte als zodanig, door de associatie eigenlijk, bepaald.

Laten we het zo zeggen; ik hoop dat niemand het me kwalijk neemt: Een man ziet een aardig meisje. Een normale situatie. Maar nu kan hij denken op een hoog niveau. Hij denkt aan een engel en zegt. "Wat heeft God de wereld mooi gemaakt." Hij kan ook denken op een laag niveau. Dan denkt hij: "Tjonge, tjonge, dat in de slaapkamer!" Ik hoop, dat ik niemand choqueer, maar zo denken de mannen. Dat komt dus inderdaad voor. Ook omgekeerd wel maar daarover mag ik niet praten.

Nu is dus het associatieproces - we zouden haast kunnen zeggen; de interpretatie welke u dus zelf aan de ontvangen impuls geeft - bepalend voor het peil, waarop de gedachte wordt uitgestraald. Dat heeft op zich zelf met de emotie niets te maken; de emotie kan de uitzending sterker of zwakker maken. Maar het peil - geestelijk gezien - waarop die uitstraling plaats heeft, is afhankelijk van de wijze waarop men zelf de zaak ziet. Het is nooit de zaak op zichzelf. Het is niet de gedachte op zichzelf, die bepalend is. Neen, het is de wijze, waarop ze a.h.w. wordt beleefd, wordt geassocieerd. Die is bepalend.

❖ *Ik meende, dat er 5 verschillende gedachten werden uitgezonden?*

Nu, dat doet u toch ook. U zendt 5 verschillende gedachten uit en elk beweegt zich op een bepaald niveau. Het eerste is feitelijk, het tweede is interpretatief; het derde is associatief enz.. Dus het zijn inderdaad verschillende niveaus, maar het heeft niets te maken met geestelijke niveaus.

❖ *Kan het omgekeerde ook plaatshebben? Als je b.v. een beeld van iets krijgt, dat direct gebeurt op het moment dat je eraan denkt en dat je het beeld eerder hebt opgevangen dan het plaatsvond?*

Ja. Ook dat bestaat. Maar nu komen we op een heel moeilijk terrein. Het is nl. zo, dat tijd niet alleen maar de opeenvolging van momenten is, zoals u dat ziet. Het lijkt op een kraan, die druppelt; elke druppel is een minuut, bij wijze van spreken. Maar in feite zijn het geen druppels maar een heel rijtje momenten naast elkaar. Nu kan onder omstandigheden uw denken door een innerlijk associatief aspect - dat wil dus zeggen, dat u niet meer alleen associeert met de werkelijkheid, maar dat u even buiten de tijd komt te staan - vooruit zien naar een volgend moment. Dan heeft u vastgesteld dat dit zo kan zijn. Het is wel eens fout, hoor. Daardoor keert het terug tot uw werkelijkheid en heeft u de indruk, dat het verwerkelijk moet worden. Nu moet u niet vergeten, dat u tevoren de mogelijkheid (dus weer associatief) en de waarden met elkaar hebt vergeleken, dat in uw onderbewust weten het onvermijdelijk is, terwijl het nog niet had plaatsgevonden. U spreekt het nu uit als een opinie, dus als een overtuiging. Het kan ook wel eens op wat anders berusten. Het kan wel eens op inspiratie berusten. Het kan berusten op een opvangen van gedachten of op een buiten de tijd staan; er kunnen zich duizend mogelijkheden voordoen. Denkt u nu maar aan wat ik heb gezegd over het "djà vu", want daarin ligt het verschil van moment, dat soms zeer kort is, maar voor ons het verschil uitmaakt van "Ja, ik had het toch al gezegd, voordat het gebeurde." Dat is eigenlijk niet waar. We hebben het eerst geconstateerd en toen gezegd. Maar terwijl we het aan het zeggen waren, gebeurde het. Hier hebt u dus een voorbeeld, dat heel gevaarlijk is indien we het willen stellen als een voorbeeld van gedachteoverbrenging.

❖ *Je valt als een zoutzak in elkaar. Ik was er zo van geschrokken.*

Mag ik u een raad geven? Probeer een volgende keer een meelzak. Of nog beter: zak helemaal niet in elkaar, maar leer om niet te schrikken. Want angst of schrik is een emotie, waarbij het

redelijk element is uitgeschakeld; en dat is voor de doorsnee-mens erg gevaarlijk. U keert dan weer tot uw oerinstincten terug en u doet een hele hoop dingen, die onnodig zijn; u verspilt kracht waar het niet nodig is, alleen maar omdat u zich niet meer bewust is van de feitelijke situatie.

❖ *Het op afstand behandelen, dat een magnetiseur wel eens doet, behoort dat tot het uitzenden van krachten of van gedachten?*

Dat is dus het uitzenden van krachten. Ik heb dat zo even al aangesneden. Zijn wil tot genezen, gesteund - want dat is noodzakelijk - door een gevoelsbeleving in hemzelf (het moet dus een zekere emotie zijn) maakt het hem mogelijk om een deel van de levenskracht te richten op anderen. Maar nu moeten we erg voorzichtig zijn, want het is ook nog mogelijk, dat ik het anders doe; dat ik mijn wil tot genezen helemaal niet recht op mijn patiënt maar op een niet-stoffelijk niveau, waar een kracht aanwezig is - al dan niet vertegenwoordigd door personen - en daar a.h.w. zeg: "Nu moeten jullie dat maar ontladen." En dan ligt het er maar aan, hoe intens ik mijn behoefte tot genezen voel en hoe reëel de krachten zijn tot wie ik mij eventueel wend om na te gaan in hoeverre er van een feitelijk resultaat en kracht overbrenging sprake kan zijn.

Ik geloof, dat we met uitsluiting van het onderwerp nog enkele zeer interessante vragen hebben gehad. Wanneer u geen vragen meer hebt, zou ik graag gaan sluiten. En dan wil ik nog even de aandacht vestigen op iets anders; Wanneer u denkt, dan is dat een stoffelijk proces. We hebben dit dus zo materieel mogelijk beschouwd. Mogelijk. Want geheel materieel kunnen we de gedachten nooit zien. Waar het mij nu om gaat in dit laatste deel van deze avond is uw geest. Want uw geest; vrienden, heeft ook een hele hoop eigenaardige kwaliteiten en eigenschappen; en daarbij behoren dan b.v. wat wij noemen: een astraal lichaam en een uitstraling op astraal gebied. Wij hebben zo even de uitstraling van een gedachte vergeleken met een magnetisch veld. Stel nu, dat de astrale wereld een wereld is van ijzervijzel. Wanneer er nu voldoende commotie (beweging) is, zal het ijzervijzel zich groeperen volgens de lijnen van het magnetisch veld. Wanneer de tijd (dus de magnetische kracht, die daarin is gelegd) lang genoeg is, dan ontstaat er een binding, waardoor de lijnen nog heel lang door het eigen magnetisme van de kleine ijzerdeeltjes behouden blijven, nadat de magneet is weggenomen. Wanneer ik denk, straal ik iets uit op astraal terrein. Als die gedachte intens en langdurig genoeg is, zal op astraal terrein een beeld van deze gedachte ontstaan, dat bij het wegvallen van de gedachte nog enige tijd onafhankelijk kan blijven voortbestaan. Op deze manier kunnen we dus met ons denken schijnbeelden verwekken. Het is bij het overbrengen van gedachten in de astrale wereld dus wel van belang, dat u daarin vooral geen angsten, geen begeerten enz. van lager niveau overbrengt. Want in dat geval zult u voor uzelf invloeden scheppen, die met uw gedachten toch wel zeer sterk overeenstemmen. Krachten die blijven voortbestaan en geneigd zijn uw gedachten in het oude patroon mee te trekken op het ogenblik, dat een gedachte weer dat beeld benadert. Een wederkerige invloed tussen het astraal beeld - uit de gedachte ontstaan - en het menselijk denken is in vele gevallen aan te tonen. Wanneer u dus moet denken in de richting, waardoor astrale beïnvloeding ontstaat, denk optimistisch, blijmoedig. Stel u krachten voor die goed zijn, dan zult u deze krachten a.h.w. uit het astrale weer terugwinnen. Iemand, die pessimist is, zal op den duur niets anders meer kunnen doen dan pessimistisch denken. Want zodra zijn pessimisme iets boven het laag-bij-de-grondse komt, zit hij onmiddellijk in de ban van de eerder geschapen gedachtebeelden. Een optimist echter, vindt overal wel licht, omdat hij eveneens wordt getrokken door de beelden, die hij heeft doen ontstaan.

Een tweede punt van gedachteoverbrenging in deze zin.

U hebt bepaalde voertuigen die men dan allerhande namen geeft. Laten we zeggen, dat u een lichaam heeft, dat een bepaalde gedachtewereld kent; het is geen astraal wereld meer, maar het is meer een aantal fijne trillingen, waarbij gedachten onstoffelijk bestaan. Elke gedachte, die ik nu uitzend en die dit gebied bereikt, is daar a.h.w. een zelfstandige entiteit. Vergelijk een kegelaar, die een bal aanzet op een kegel baan en daarmee eventueel alle negen kan omgooien. Elke gedachte, die op dit niveau wordt geuit, beweegt zich voort in de richting van werkelijk bestaande invloeden en wekt daarin een reactie, die tot u wordt teruggekaatst. Ook daarmee zou men rekening moeten houden.

En dan het laatste punt.

Er zijn in ons bepaalde stemmingen - ik zou ze eigenlijk niet eens meer gedachten willen noemen - die tot ver boven het normale reiken; ze reiken tot in een wereld, waarin geluid, vorm enz. niets meer te zeggen hebben, waarin een soort sfeer, een soort stemming bestaat. Wanneer ik deze wereld bereik, dan zal hetgeen ik uitzend daarin a.h.w. weerklank wekken. Denk nu aan een echo. Wanneer ik de juiste plaats heb om een roep uit te zenden, dan een echo mij vele malen datgene herhalen, wat ik zelf heb uitgezonden. Wat ik op dit vlak aan gedachten uitzend, keert verveelvoudigd tot mij en mijn omgeving terug. Een reden te meer om te zorgen, dat als onze stemmingen moeten worden uitgezonden ze optimistisch, blij en gelukkig zijn; want dan komt blijheid en geluk, de sfeer van vrolijkheid en licht tot ons terug. Doen we dit echter verkeerd, zouden we pessimisme, mismoedigheid uitzenden, dan zou diezelfde stemming van dat niveau tot ons kunnen terugkeren; en dat zou wel eens erg terneerdrakkend kunnen zijn. We kunnen ook op elk niveau, dat ik heb omschreven en ook op vele andere, contact hebben met daar levende, entiteiten. De werkingen, die van uit hen ontstaan, keren tot ons, niet als een gedachte in stoffelijke zin terug maar als een kracht of een emotie, een gevoel, een soort stemming of sfeer als voren omschreven. Daaruit volgt, dat uw contact met hogere werelden slechts zelden een zuiver menselijk beeld zal krijgen en zuiver in woorden kan worden uitgedrukt. Als het gebeurt, dan kunt u in negen van de tien gevallen zeggen, dat uw eigen associatief filter daar aan bepaalde beelden of woorden heeft verbonden. Altijd echter is die waarde reëel.

Uw gedachten gaan uit in de wereld; niet alleen in uw eigen wereld maar in vele andere werelden, die u niet kent. Uw gedachten keren steeds weer tot u terug als een uitwerking, een verandering, een wijziging in de wereld rond u, als een kracht eventueel. En geen enkele gedachte - en dat moet u goed onthouden - kan geheel van het eigen "ik" worden gescheiden. Elke gedachte, die van mij uitgaat is en blijft deel van mijn wezen en is voor mij afgerond en een deel van mijn bewustwording op het ogenblik, dat zij geheel tot mij is teruggekeerd en niet eerder.

Indien u daarmee rekening houdt, zult u ongetwijfeld ertoe overgaan om uw gedachteleven een bepaalde richting te geven, uzelf te trainen a.h.w. om uw wereld op een bepaalde manier te zien en te beleven.

Het is goed te geloven in allerhande cosmische grootheden: in Meesters, in geleiders, in de liefdevolle Godheid in de almachtige Schepper, de Grote Bouwheer en al wat erbij hoort. Deze dingen zijn geloofswaarden; ze zijn onze associatie, ons beeld in ons voor het Oneindige, dat wij niet kunnen uitdrukken. Laten wij daarheen steeds onze goede wil, ons positief leven en denken, ons streven het goede te ervaren en te zien, het lichte te zien en te ervaren, uitzenden. Want dan krijgen wij het antwoord, dat voor ons noodzakelijk is. Dan hebben wij door ons denken, zowel uit onze eigen wereld als uit andere werelden, voortdurend de kracht en de mogelijkheid om tot stand te brengen wat noodzakelijk is, om onze eigen plaats te erkennen en om juist te handelen.

Gedachten keren tot u terug. Al wat ge uitzendt, keert eens tot u terug. Daaraan ontkomt u nooit. En als u dat er ook nog bij leert, vrienden, dan zult u begrijpen, waarom ik u dit in het eerste gedeelte niet wilde zeggen. Want dat brengt ons tot een bijna mystieke reeks speculaties. Maar we behoeven niet te speculeren, indien we dit ene aanvaarden: gedachten kunnen worden overgebracht.

Wij zullen allen dus ook u hier in de stof, bewust of onbewust, geheel of gedeeltelijk gedachten opnemen, die niet van ons zijn en gedachten uitzenden, die bij anderen herleven. Wij doen dit ook t.o.v. andere werelden en krachten. Laat ons dan zorgen dat onze gedachten, tot positieve en lichtende krachten geworden, een steun zijn voor onszelf en voor anderen.

Denk niet, dat gedachten tolvrij zijn. Dat is menselijk. Een gedachte is iets, waarvoor u aan uzelf ten slotte tol moet betalen. En geloof me, u bent over het algemeen meer Shylock dan de ergste tolwachter, zodat de prijs altijd veel hoger is dan u dacht. Beheers uw gedachteleven. Zend anderen zoveel mogelijk goede gedachten en kracht. Wanneer u denkt aan het Hogere, probeer het te doen met licht, met een zekere blijdschap, een aanvaarding, een zekere vrolijkheid. Dan zult u ontdekken, vrienden, dat - wanneer u gedachten gaat overdragen in de stof - de resultaten buiten verwachting groot zijn; maar ook dat geheel uw gedachteleven voor u is geworden een voortdurende krachtbron, waaruit u put, ook al begrijpt u misschien nog niet, waar de kracht vandaan komt.

Mag ik het daarbij laten? Dan dank ik u allen voor uw aandacht en voor uw vragen. Er waren er twee, die direct op het onderwerp betrekking hadden; andere erg indirect. Ik hoop, dat ik ze goed heb beantwoord. Ik hoop, dat u enig inzicht hebt gekregen in de processen, die zich in u afspelen en dat - wanneer de nieuwe tijd gevoeligheden in uw wekt - u niet plotseling denkt dat u tot profeet of profetes bent verheven, uitverkoren boven allen of zo, maar begrijpt dat u eenvoudig a.h.w. een nieuwe mogelijkheid erbij krijgt, die u net zo redelijk en goed moet gebruiken als alle mogelijkheden, die u reeds bezit. En als het éven kan zelfs iets beter.